

K milníkům českého národně obrozeneckého procesu patří i událost z počátku července 1789, kdy Václav Matěj Kramerius vydal první číslo svých česky psaných novin. Po neshodách s vydavatelem Schönfeldských císařsko-královských pražských novin, které Kramerius redigoval, opustil redakci a rozhodl se vydávat vlastní, konkurenční periodikum.

Nový list vycházel jedenkrát týdně. Počáteční vydavatelský náklad 450 kusů se rostoucím zájmem čtenářů o kvalitně vedený věstník později rozšířil na 1500 výtisků. Kromě předávání informací vnášel Kramerius do titulu i své nápady na podoby novinového vydání. Text byl na stránkách rozčleněn na stálé rubriky, články byly řazeny dle významu. Důležitou součástí novin byly přílohy (Závěsky), v kterých se čtenáři seznamovali s vědeckými poznatky, s novinkami z kultury a s novými metodami v zemědělství a řemeslné výrobě. Aby přizpůsobil obsah příloh chápání laické veřejnosti, formuloval články do rozhovorů, popisů a povídek. Tím zároveň seznamoval čtenáře s náležitostmi používaných novinářských žánrů.

Zahraniční zpravodajství bylo do listu přebíráno z německého tisku, k informování o dění z Prahy, Čech, Moravy a Slovenska spoléhal Kramerius na osvědčený okruh dopisovatelů. Svou kvalitu si noviny získaly i kladeným důrazem na pravdivost informací. V případě, že se objevila ve vydání chyba, byla v příštím čísle uveřejněna její oprava.

Neméně důležitým přínosem redaktora a vydavatele v jedné osobě bylo šíření českého jazyka v době národního obrození. Je nepochybné, že Václav Matěj Kramerius výrazně zasáhl do dějin českého novinářství. Některé knižní zdroje považují Krameria za jeho zakladatele.

Po sporu se svým dřívějším zaměstnavatelem, Johannem Ferdinandem Schönfeldem, vedeným o název periodika, se od 29. ledna 1791 list nově jmenoval Krameriusovy c. k. vlastenecké noviny. Po smrti Václava Matěje v roce 1808 titul dále vedli jeho spolupracovníci, od roku 1813 syn zakladatele Václav Rodomil Kramerius. Na vysoký čtenářský zájem, na který noviny pozvedl jeho otec, se už mladému pokračovateli vystoupat nepodařilo. Do dění okolo listu znovu vstoupil rod Schönfeldů, kteří jej od Krameria na začátku dvacátých let odkoupili. V roce 1825 vychází definitivně poslední číslo kdysi slavného periodika.

text: Jaroslav Sládek, foto: Wikipedie